

Høringsvar vedrørende forslag til lov om ændring af lov om Udbetaling Danmark (udsøgning af målgrupper til brug for rådgivning om alderspension)

Nummer	Høringsparter med bemærkninger	Side
1	DA, LO og Forsikring & Pension	2
2	Danske Seniorer	4
3	Datatilsynet	5
4	Finans Danmark	15
5	Finanshuset Fredensborg A/S	17
6	Folketingets Ombudsmand	19
7	Institut for Menneskerettigheder	20
8	Rigsrevisionen	24
9	Rådet for Psykisk Sårbare på Arbejdsmarkedet	25
10	SAND – De Hjemløses Landsorganisation	26
11	Ældresagen	27
	Høringsparter uden bemærkninger	
12	3F	30
13	Ankestyrelsen	31
14	Erhvervsstyrelsen	32
15	Digitaliseringsstyrelsen	33
16	Danske A-kasser	34
17	Forbrugerombudsmanden	35
18	Moderniseringsstyrelsen	36
19	Statsforvaltningen	37
20	Udbetaling Danmark	38

1. Fælleshørings svar fra DA, Forsikring & Pension og LO

Høringssvar til lovforslag om udveksling af informationer mellem Udbetaling Danmark og pensionsinstitutter

Vi har modtaget forslag til lov om ændring af lov om Udbetaling Danmark (Udsøgning af målgrupper til brug for rådgivning om aldersforsikring, aldersopsparing eller supplerende engangssum i obligatoriske arbejdsmarkedspensioner). Vi takker for at få lejlighed til at afgive bemærkninger¹

LO, DA og Forsikring & Pension har tidligere hilst det velkomment, at der er taget væsentlige skridt til at løse samspilsproblemet med den målrettede aldersopsparing og det ekstra pensionsfradrag. De tre organisationer må dog gentage, at aldersopsparingen er et kompliceret produkt, der giver en række udfordringer med at leve op til regeringens målsætning om, at aldersopsparing skal udbredes bredt. Det er en udfordring for den enkelte lønmodtager, men også for pensionselskaberne, der skal understøtte pensionsopparerne i at vælge den bedste måde at spare op på.

Under folketingsbehandlingen af lovforslag L 16 om målretningen af aldersopsparing i december 2017 blev det fastslået, at en omlægning til aldersopsparing fra en fradragsberettiget ordning kunne have store negative konsekvenser for rådighedsbeløbet for pensionsopparere, der enten selv modtager indkomstaafhængige overførselsindkomster eller deler husstand med en overførselsindkomstmotager. Det er derfor ikke givet, at aldersopsparing er en god løsning for alle.

En bred udrulning af aldersopsparing kræver samtidigt, at aldersopsparing kan indgå som standardelement i arbejdsmarkedspensionsordningerne. Det er derfor nødvendigt, at pensionselskaberne får en overordnet indsigt i, om pensionsoppareren kan blive negativt påvirket af at indbetale til aldersopsparing. Denne indsigt kan kun skaffes ved at få information fra de offentlige myndigheder.

Vi er derfor glade for, at regeringen nu fremsætter dette lovforslag, som gør det muligt for pensionselskaberne at få oplysninger på meget overordnet niveau om tilstedeværelsen

¹ LO's svar er afgivet med forbehold for efterfølgende godkendelse i relevante styrende organer.

af visse overførselsindkomster hos pensionsindbetaleren eller i dennes husstand.

Vi vil rose regeringen for at have fundet en passende balance mellem hensynet til at give pensionsopparerne den bedst mulige pensionsopsparing – ved at sikre pensionselskaberne et tilstrækkeligt rådgivningsgrundlag – og hensynet til at beskytte personoplysninger ved, at der kun udveksles absolut mindst muligt information under tilstrækkeligt høje krav til databehandlingen.

Jan V. Hansen
Vicedirektør
Forsikring & Pension

Arne Grevsen
Næstformand
LO

Fini Beilin
Direktør
DA

2. Danske Seniorer

Høring over forslag til lov om ændring af lov om Udbetaling Danmark (udsøgning af målgrupper til brug for rådgivning om aldersforsikring, aldersopsparing eller supplerende engangssum i obligatoriske arbejdsmarkedspensioner)

Styrelsen for Arbejdsmarked og Rekruttering har i skrivelse af 1. november 2018 anmodet om eventuelle bemærkninger til ovenstående lovforslag.

Med lovforslaget vil pensionsinstitutterne få oplyst, hvilke af deres pensionskunder, der får sociale ydelser, der vil kunne blive reduceret ved valg af aldersopsparing fremfor andre pensionsopsparingsløsninger. Formålet er, at pensionselskaberne herefter kan yde de pågældende individuel økonomisk rådgivning.

Lovforslaget vil således gavne pensionselskaberne, der kan målrette deres tilbud om rådgivning til deres pensionskunder. Det er usædvanligt at udarbejde et lovforslag og etablere udvidet samkøring af persondata for at nogle selskaber, i dette tilfælde pensionselskaber, kan hjælpes i deres kontakt til egne kunder.

Lovforslaget må også forstås som et forsøg på, at give de nye regler om aldersopsparing en chance for at blive anvendt.

Forhåbentlig vil også pensionskunderne, der vil blive gjort opmærksom på muligheden for rådgivning, få gavn af forslaget. Det er dog betænkeligt, at de nye regler om aldersopsparing er så komplicerede, at det skønnes umuligt for en sædvanlig borger at tage stilling til dem uden ekspertvejledning.

Under de givne omstændigheder finder Danske Seniorer dog alt i alt, at lovforslaget vil være til gavn for kommende pensionister, der vil få øget mulighed for at blive orienteret om, hvad samspilsproblematikken betyder i deres tilfælde.

Med venlig hilsen

Per K. Larsen
Landsformand

3. Datatilsynet

Høring over forslag til lov om ændring af lov om Udbetaling Danmark (udsøgning af målgrupper til brug for rådgivning om aldersforsikring, aldersopsparing eller supplerende engangssum i obligatoriske arbejdsmarkedspensioner) – jeres j.nr. 18/16005

Ved e-mail af 1. november 2018 har Styrelsen for Arbejdsmarked og Rekruttering anmodet om Datatilsynets bemærkninger til ovenstående lovforslag. Datatilsynet har følgende bemærkninger til lovforslaget:

1. Indledende bemærkninger

Datatilsynet finder efter omstændighederne anledning til at tilkendegive, at lovforslaget generelt findes betænkeligt navnlig under henvisning til kravet om proportionalitet, jf. databeskyttelsesforordningens artikel 6, stk. 3, sidste pkt. og artikel 5, stk. 1, litra c².

I henhold til det i lovforslaget anførte er formålet at udsøge kunder hos pensionsinstitutterne, som har behov for rådgivning om påvirkningen af indkomstafhængige ydelser, når kunden er eller kan blive omfattet af en aldersforsikring, aldersopsparing eller supplerende engangssum i en obligatorisk arbejdsmarkedspension. Kravet om proportionalitet ses ikke på det foreliggende grundlag at være opfyldt, da den mulige behandling af personoplysninger om en stor kreds af personer, som ikke er kunder i pensionsinstitutterne – ægtefæller, samlevende og husstandsmedlemmer – ikke ses at stå i rimeligt forhold til lovforslagets formål

Af proportionalitetsprincippet følger desuden, at personoplysninger kun må behandles, hvis formålet med behandlingen ikke med rimelighed kan opfyldes på anden måde³. Det følger af den foreslåede § 12 j, stk. 7, at pensionsinstitutterne selv bestemmer, hvorvidt de ønsker at være tilmeldt udsøgningsordningen efter bestemmelsens stk. 1-5, hvorfor Datatilsynet umiddelbart vurderer, at formålet ville kunne opnås på anden måde end den foreslåede.

Datatilsynet finder desuden, at lovforslaget ikke ses at være klart og/eller tilstrækkeligt i overensstemmelse med de databeskyttelsesretlige regler på en række væsentlige punkter:

- De grundlæggende principper i databeskyttelsesforordningens⁴ artikel 5.

² Se betænkning nr. 1565 om databeskyttelsesforordningen – og de retlige rammer for dansk lovgivning, bind I, s. 170.

³ Se præambelbetragtning 39 og betænkning nr. 1565, bind I, s. 97.

⁴ Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) 2016/679 af 27. april 2016 om beskyttelse af fysiske personer i forbindelse med behandling af personoplysninger og om fri udveksling af sådanne oplysninger og om ophævelse af direktiv 95/46/EF.

- Det nationale råderum i henhold til databeskyttelsesforordningens artikel stk. 2, og artikel 23.
- Behandlingsgrundlag i henhold til databeskyttelsesforordningens artikel 6.
- Oplysningspligten i henhold til databeskyttelsesforordningens artikel 13 og 14
- Behandlingssikkerheden i henhold til databeskyttelsesforordningens artikel 32.

Ovenstående punkter gennemgås nærmere nedenfor.

2. Dataansvar

Af lovforslagets almindelige bemærkninger pkt. 2.3. fremgår følgende: Pensionsinstitutterne, kommunerne og Udbetaling Danmark vil have selvstændigt dataansvar for hver deres del af behandlingen. Det vil sige, at pensionsinstitutterne fx er dataansvarlige for videregivelsen af CPRnumrene og håndteringen af de modtagne data fra Udbetaling Danmark, kommunerne er dataansvarlige for de data, de er forpligtede til at stille til rådighed til brug for registersamkøringen og Udbetaling Danmark er dataansvarlige i forhold til indhentelsen af data til brug for registersamkøringen, herunder egne data, samkøringen af oplysningerne og videregivelsen af datasættene til pensionsinstitutterne.

Datatilsynet kan til orientering oplyse, at ifølge databeskyttelsesforordningens artikel 4, nr. 7, er en dataansvarlig defineret som en fysisk eller juridisk person, en offentlig myndighed, en institution eller et andet organ, der alene eller sammen med andre afgør, til hvilke formål og med hvilke hjælpemidler der må foretages behandling af personoplysninger. Hvis formålene og hjælpemidlerne til en sådan behandling er fastlagt i EU-retten eller medlemsstaternes nationale ret, kan den dataansvarlige eller de specifikke kriterier for udpegelse af denne fastsættes i EU-retten eller medlemsstaternes nationale ret.

I medfør af forordningens artikel 4, nr. 8, defineres en databehandler som en fysisk eller juridisk person, en offentlig myndighed, en institution eller et andet organ, der behandler personoplysninger på den dataansvarliges vegne.

Datatilsynet har noteret sig, at Beskæftigelsesministeriet har vurderet, at pensionsinstitutterne, kommunerne og Udbetaling Danmark vil være selvstændigt dataansvarlige for hver sin del af behandlingen. Dermed vil Udbetaling Danmark bl.a. være dataansvarlig for den samkøring, der vil ske som følge af den foreslåede bestemmelse i § 12 j.

3. De grundlæggende betingelser

3.1. Af de almindelige bemærkninger pkt. 2.3. fremgår følgende:

Det er Beskæftigelsesministeriets vurdering, at den behandling, der lægges op til, i overvejende grad vil være i overensstemmelse med forordningens artikel 5, litra b, vedrørende formålsbegrænsning.

Det kan dog ikke udelukkes, at Udbetaling Danmarks behandling af oplysninger

om eksisterende ydelsesmodtagere ikke altid vil kunne rummes inden for rammerne af artikel 5, litra b. Beskæftigelsesministeriet har derfor valgt at udforme ordningen inden for rammerne af den særlige bestemmelse i artikel 23.

Med eksisterende ydelsesmodtagere menes der ydelsesmodtagere, der på tidspunktet for lovens ikrafttrædelse, allerede modtager en ydelse. Udbetaling Danmarks behandling af oplysninger i forhold til eksisterende ydelsesmodtagere kan derfor være uforenelig, da personer, der har søgt om en ydelse, ikke nødvendigvis forventer, at de oplysninger, som personen har afgivet i forbindelse med ansøgning om ydelsen, senere vil blive brugt til rådgivning om omlægning af pension.

Selv om der ikke er tale om egentlig markedsføring fra pensionsinstitutternes side, vil de eksisterende ydelsesmodtagere i flere tilfælde have afgivet oplysninger til brug for ansøgning om en ydelse på et tidspunkt, der ligger forud for Aftale om flere år på arbejdsmarkedet. Selv om behandling af oplysningerne til brug for udbetaling af de pågældende ydelser, og behandling til brug for relevant omlægning af pensionsordning i begge tilfælde forfølger en samfundsmæssig interesse, og i mange tilfælde kan siges ikke at være så væsentlige forskellige, at denne forskel i sig selv afskærer brug af oplysningerne til nye formål uden forudgående samtykke fra den registrerede, kan det ikke udelukkes, at der alligevel vil være situationer, hvor det vil være bedst stemmende med de databeskyttelsesretlige regler, at viderebehandlingen sker under iagttagelse af de særlige garantier, der stilles op i databeskyttelsesforordningens artikel 23, stk. 2.

Det er Beskæftigelsesministeriets vurdering, at en begrænsning af finalité-princippet i artikel 5 i forhold til eksisterende ydelsesmodtagere – i det omfang der vil være tale om en begrænsning – er nødvendig, da den foreslåede løsning er afgørende for den håndtering af samspilsproblemet i pensionssystemet i den sidste del af arbejdslivet, som et flertal i Folketinget er blevet enige om, og som arbejdsmarkedets parter bakker op om. Begrænsningen af finalité-princippet kan således ske i medfør af artikel 23, stk. 1, litra e.

Datatilsynet har noteret sig, at det er Beskæftigelsesministeriets vurdering, at der kan ske en begrænsning af princippet om formålsbegrænsning i databeskyttelsesforordningens

artikel 5, litra b, i medfør af artikel 23, i det omfang der måtte være tale om en begrænsning.

Datatilsynet skal henstille til, at Beskæftigelsesministeriet vurderer, hvorvidt der faktisk sker en begrænsning af princippet om formålsbegrænsning i medfør af forordningens artikel 23. Hvis dette er tilfældet er det Datatilsynets vurdering, at en sådan begrænsning bør fremgå klart af lovbestemmelsens ordlyd.

Det bør endvidere fremgå af bemærkningerne til bestemmelsen, hvilke hen4 syn. som den dataansvarlige skal tilgodese, jf. artikel 23, stk. 2, litra a-h. Datatilsynet henviser hermed til betænkning nr. 1565 side 396 ff.

3.2. Datatilsynet forudsætter desuden, at den behandling af personoplysninger, der foretages som følge af lovforslaget, sker under iagttagelse af de øvrige

principper, der følger af forordningens artikel 5.

Datatilsynet skal i den forbindelse særligt henlede opmærksomheden på princippet om dataminimering i artikel 5, litra c, hvorefter personoplysninger skal være tilstrækkelige, relevante og begrænset til, hvad der er nødvendigt i forhold til de formål, hvortil de behandles.

4. Behandlingsgrundlag

4.1. Datatilsynet har noteret sig, at Beskæftigelsesministeriet har vurderet, at der alene behandles almindelige ikke-følsomme personoplysninger.

Følgende fremgår af de almindelige bemærkninger pkt. 2.3.:

Efter forslaget til § 12 j, stk. 1-4, vil der blive indhentet, registreret, samkørt og videregivet almindelige oplysninger efter forordningens artikel 6. Det drejer sig om oplysninger om, hvilke personer der modtager økonomisk fripladstilskud, boligstøtte, folkepension, førtidspension, økonomisk fripladstilskud, kontanthjælp, uddannelseshjælp og integrationsydelse. Udvekslingen af oplysninger efter forslagets § 12 j, stk. 1-4, kan ske uden samtykke fra kunderne og ydelsesmodtagerne. Det vurderes, at den foreslåede § 12 j udgør en national særregel for behandling af ikke-følsomme personoplysninger, og at der er mulighed for at indføre bestemmelsen i overensstemmelse med forordningen og dennes rammer for særregler om behandling af personoplysninger. Vurderingen heraf har taget udgangspunkt i de kriterier, som er anbefalet i betænkning nr. 1565 om databeskyttelsesforordningen – og de retlige rammer for dansk lovgivning for så vidt angår indførelse af nye særregler for behandling af ikke-følsomme personoplysninger, jf. betænkningen (bind 1) s. 168 ff.

For så vidt angår den foreslåede § 12 j og behandlingen af ikke-følsomme personoplysninger i medfør heraf, er det vurderingen, at der er hjemmel hertil i forordningens artikel 6, stk. 1, litra e, idet behandlingen er med til at indfri forudsætningerne om målretning af aldersopsparing, der følger af Aftale om flere år på arbejdsmarkedet, og behandlingen dermed er nødvendig af hensyn til en opgave i samfundets interesse.

Datatilsynet har noteret sig, at Beskæftigelsesministeriet har vurderet, at den foreslåede bestemmelse udgør en national særregel for behandling af almindelige ikke-følsomme personoplysninger, og at der er mulighed for at indføre denne særregel som følge af det nationale råderum i databeskyttelsesforordningens artikel 6, stk. 2.

4.2. Af forslagets almindelige bemærkninger pkt. 2.3. fremgår:

I medfør af databeskyttelseslovens § 11 kan en offentlig myndighed behandle oplysninger om personnummer med henblik på en entydig identifikation. Det vurderes, at pensionsinstitutternes videregivelse af kundeoplysninger (person5 nummer) kan ske i overensstemmelse med § 117 i lov om finansiel virksomhed, idet der med lovforslaget skabes en hjemmel til at videregivelsen kan ske.

Det kan oplyses, at offentlige myndigheder i medfør af

databeskyttelseslovens⁵ § 11, stk. 1, kan behandle oplysninger om personnummer med henblik på en entydig identifikation eller som journalnummer.

Det følger endvidere af lovens § 11, stk. 2, at private må behandle oplysninger om personnummer, når 1) det følger af lovgivningen, 2) den registrerede har givet samtykke hertil i overensstemmelse med databeskyttelsesforordningens artikel 7, 3) behandlingen alene finder sted til videnskabelige eller statistiske formål, eller hvis der er tale om videregivelse af oplysninger om personnummer, når videregivelsen er et naturligt led i den normale drift af virksomheder m.v. af den pågældende art, og når videregivelsen er af afgørende betydning for at sikre en entydig identifikation af den registrerede eller videregivelsen kræves af en offentlig myndighed eller 4) betingelserne i § 7 er opfyldt.

Der ses ikke i lovforslaget at være taget stilling til, på hvilket grundlag private dataansvarlige – pensionsinstitutterne – kan behandle personnumre.

Datatilsynet henstiller derfor til, at Beskæftigelsesministeriet overvejer, på hvilket grundlag de private dataansvarlige – pensionsinstitutterne – kan behandle personnumre.

4.3. Det følger som nævnt af bemærkningerne til lovforslaget, at der alene vil blive behandlet almindelige ikke-følsomme personoplysninger.

Datatilsynet skal gøre opmærksom på, at almindelige ikke-følsomme personoplysninger i visse situationer anses som "fortrolige". Fortrolige oplysninger er en særlig kategori af personoplysninger, som ikke er udtrykkelig nævnt i databeskyttelseslovgivningen, når særlige beskyttelsesbehov kan have betydning ved anvendelsen af reglerne.

Det afgørende for, om en oplysning skal anses for at være fortrolig, vil være en vurdering af, om oplysningen efter den almindelige opfattelse i samfundet bør kunne forlanges unddraget offentlighedens kendskab, jf. straffelovens § 152 sammenholdt med forvaltningslovens § 27. Følsomme personoplysninger vil utvivlsomt være fortrolige oplysninger. Omvendt er en fortrolig oplysning ikke altid følsom. Et personnummer betragtes som en fortrolig oplysning.

Datatilsynet skal endvidere henlede opmærksomheden på, at personoplysninger om race eller etnisk oprindelse, politisk, religiøs eller filosofisk overbevisning eller fagforeningsmæssigt tilhørsforhold samt behandling af genetiske data, biometriske data med det formål entydigt at identificere en fysisk person, helbredsoplysninger eller oplysninger om en fysisk persons seksuelle forhold eller seksuelle orientering er defineret som følsomme personoplysninger.

Behandling af sådanne personoplysninger vil alene kunne ske, hvis der er et behandlingsgrundlag hertil i databeskyttelsesforordningens artikel 9.

Da det ikke fremgår klart af lovforslaget, hvilke personoplysninger der vil blive behandlet i forbindelse med den udsøgning Udbetaling Danmark skal foretage, men at dette i hvert fald vil omfatte oplysninger om 1) økonomisk

⁵ Lov nr. 502 af 23. maj 2018 om supplerende bestemmelser til forordning om beskyttelse af fysiske personer i forbindelse med behandling af personoplysninger og om fri udveksling af sådanne oplysninger (databeskyttelsesloven).

fripladstilskud efter lov om dag-, fritids- og klubtilbud m.v. til børn og unge, 2) økonomisk fripladstilskud efter lov om folkeskolen, 3) kontanthjælp, uddannelseshjælp og integrationsydelse efter lov om aktiv socialpolitik, 4) folkepension og førtidspension efter lov om social pension og lov om højeste, mellemste, forhøjet almindelig og almindelig førtidspension m.v. og 5) boligstøtte efter lov om individuel boligstøtte, kan det ikke udelukkes, at der vil blive behandlet følsomme personoplysninger.

Datatilsynet skal på baggrund af ovenstående derfor henstille til, at Beskæftigelsesministeriet nærmere overvejer, hvorvidt der i forbindelse med behandlingen, der vil ske på baggrund af lovforslaget, vil blive behandlet andre kategorier af personoplysninger end almindelige, ikke-følsomme personoplysninger, og hvorvidt der er et behandlingsgrundlag hertil.

4.4. Af de almindelige bemærkninger pkt. 2.2. fremgår følgende:

For at finde kunder, der indgår i en anden persons tildeling af økonomisk fripladstilskud, vil Udbetaling Danmark anvende bopælsoplysninger i CPR. Der kan derfor være en lille målgruppe, der indgår i udsøgningen, selvom deres indkomst ikke indgår i tildeling af fripladstilskud, fx hvis kunden bor sammen med en logerende, der er tildelt økonomisk fripladstilskud. Omvendt vil der være en lille gruppe, der ikke bliver udsøgt som en del af målgruppen, selv om deres indkomst indgår i en anden persons tildeling af økonomisk fripladstilskud. Det vurderes, at denne metode er tilstrækkelig valid til at udsøge målgruppen. Det står ikke Datatilsynet klart, om den nationale særregel, der foreslås indført i § 12 j, også anses for at udgøre et behandlingsgrundlag for behandling af oplysninger om personer, hvis indkomstafhængige ydelser ikke påvirkes af pensionsinstitutternes kunders indtægt.

Datatilsynet skal derfor henstille til, at Beskæftigelsesministeriet vurderer, hvorvidt der kan behandles personoplysninger om disse udenforstående personer og herunder særligt, om denne behandling vil kunne ske under iagttagelse af princippet om lovlighed, rimelighed og gennemsigtighed i forordningens artikel 5, stk. 1, litra a og princippet om dataminimering i forordningens artikel 5, litra c.

5. Videregivelsespligt

Der foreslås indsat en bestemmelse i lov om Udbetaling Danmark § 12 j, stk. 3, med følgende ordlyd:

Stk. 3. Kommunerne og Udbetaling Danmark har pligt til at stille oplysninger om ydelsesmodtagere, som nævnt i stk. 2, til rådighed for Udbetaling Danmarks registersamkøring.

7

Af de særlige bemærkninger til bestemmelsen fremgår følgende:

Bestemmelsen angiver dels, at kommunerne kan videregive oplysninger om økonomisk fripladstilskud efter lov om dag-, fritids- og klubtilbud m.v. til børn og unge, økonomisk fripladstilskud efter lov om folkeskolen samt kontanthjælp, uddannelseshjælp og integrationsydelse efter lov om aktiv socialpolitik til Udbetaling Danmark og dels at kommunerne også har pligt til at videregive

disse oplysninger. Kommunerne videregiver i forvejen disse oplysninger til kontrolformål til Udbetaling Danmark. Med bestemmelsen vil oplysningerne også blive videregivet til det formål, der er nævnt i forslaget til stk. 1. Derudover vil Udbetaling Danmark som følge af bestemmelsen være forpligtet til at stille data til rådighed, om de ydelsesmodtagere, hvor Udbetaling Danmark har myndighedsansvaret for ydelserne, dvs. folkepension og førtidspension efter lov om social pension og lov om højeste, mellemste, forhøjet almindelig og almindelig førtidspension m.v. og boligstøtte efter lov om individuel boligstøtte.

Det står ikke Datatilsynet klart, hvilke oplysninger kommunerne og Udbetaling Danmark skal videregive på baggrund af lovforslaget, da det af lovforslaget alene fremgår, at der skal videregives oplysninger om en række ydelser og dermed ikke, om dette alene indebærer en be- eller afkræftelse af, hvorvidt en person modtager en sådan ydelse, eller om dette også indebærer oplysninger om, hvilken ydelse der er tale om og baggrunden for ydelsen.

Datatilsynet skal henstille til, at Beskæftigelsesministeriet nærmere angiver, hvilke personoplysninger kommunerne og Udbetaling Danmark skal videregive til Udbetaling Danmark til brug for den udsøgning, der nævnes i den foreslåede § 12 j, stk. 1.

Datatilsynet skal i den forbindelse særligt henlede opmærksomheden på princippet om dataminimering i databeskyttelsesforordningens artikel 5, litra c.

6. Oplysningspligt

Af de almindelige bemærkninger pkt. 2.3. fremgår følgende:

Udbetaling Danmark og kommunerne vil i medfør af oplysningspligten efter forordningens artikel 13 og 14, skulle underrette både nye og eksisterende ydelsesmodtagere. Nye ydelsesmodtagere vil i forbindelse med ansøgningen om ydelsen modtage orientering om, at der vil kunne ske registersamkøring efter den foreslåede § 12 j.

Eksisterende ydelsesmodtagere vil i medfør af artikel 13, stk. 3, og artikel 14, stk. 4, forud for registersamkøringen skulle oplyses om, at kommunerne og Udbetaling Danmark agter at viderebehandle personoplysningerne til et andet formål end det, hvortil de oprindeligt er indsamlet.

Det er Beskæftigelsesministeriet vurdering, at en begrænsning af forpligtelsen til at oplyse forud for registersamkøringen efter artikel 13, stk. 3, og artikel 14, stk. 4, er nødvendig, da det vurderes at være uforholdsmæssigt økonomisk byrdefuldt for kommunerne og Udbetaling Danmark at orientere de eksisterende ydelsesmodtagere inden samkøringen finder sted. De eksisterende ydelsesmodtagere vil blive orienteret hurtigst muligt. Forpligtelsen til at oplyse forud for registersamkøringen efter artikel 13, stk. 3 og artikel 14, stk. 4, kan således fraviges i medfør af databeskyttelseslovens § 22, stk. 2, nr. 5.

Pensionsinstitutterne vil ligeledes i overensstemmelse med forordningen skulle oplyse både nye og eksisterende kunder om, at der vil kunne ske registersamkøring af deres oplysninger efter den foreslåede § 12 j.

Udbetaling Danmark, kommunerne og pensionsinstitutterne er hver især ansvarlige for at opfylde oplysningspligten for de databehandlinger, de hver især

er dataansvarlige for. Kommunerne skal således underrette underretter ydelsesmodtagere, der modtager økonomisk fripladstilskud samt kontanthjælp, uddannelseshjælp og integrationsydelse. Pensionsinstitutterne skal underrette kunderne i deres selskab. Og Udbetaling Danmarks skal underrette ydelsesmodtagere, der modtager folkepension, førtidspension og boligstøtte.

Ægtefæller, samlevere og andre husstandsmedlemmer, der indgår i udsøgningen af målgruppen og som hverken er kunder i det enkelte pensionsinstitut eller modtager en ydelse, er undtaget fra oplysningspligten, jf. forordningens artikel 14, stk. 5.

Af de særlige bemærkninger til bestemmelsen fremgår:

Nye ydelsesmodtagere vil i forbindelse med ansøgningen om en ydelse blive orienteret om, at der vil kunne ske databehandling efter de nye regler. Eksisterende ydelsesmodtagere vil ligeledes blive orienteret om, at der vil kunne ske registersamkøring af deres oplysninger efter den foreslåede § 12 j.

Det står ikke Datatilsynet klart, hvorvidt Beskæftigelsesministeriet faktisk vurderer, om der skal ske oplysning efter oplysningspligten eller ej.

Desuden ses henvisningen til forordningens artikel 14, stk. 5, vedrørende ægtefæller, samlevere og andre husstandsmedlemmer, ikke at kunne begrunde undtagelse fra oplysningspligten. Bestemmelsen i artikel 14, stk. 5, indeholder en række undtagelser, og det fremgår ikke, hvilken af disse undtagelser der henvises til.

Datatilsynet skal derfor henstille til, at det klart fremgår, hvorvidt Beskæftigelsesministeriet finder, at en undtagelse til oplysningspligten finder anvendelse.

Hvis det vurderes, at der er en undtagelse, der finder anvendelse, bør det angives klart og præcist, hvilken undtagelse der gør sig gældende.

7. Sikkerhed

7.1. Af de almindelige bemærkninger pkt. 2.3. fremgår følgende:

Derudover vurderes det, at dataudvekslingen vil ske på en sikker måde, idet udvekslingen af data sker mellem parter, der i forvejen er vant til at databehandle personoplysninger. Både Udbetaling Danmark og pensionsinstitutterne er i kraft af deres andre opgaver således vant til at håndtere store datamængder, herunder både almindelige og følsomme personoplysninger.

Det forudsættes, at det vil være et lille antal personer i Udbetaling Danmark, der vil have adgang til de data, der vil blive behandlet som følge af forslaget til bestemmelsen. Derudover har brancheorganisationerne Forsikring og Pension samt Finans Danmark tilkendegivet, at de forud for dataudvekslingens påbegyndelse vil udarbejde medlemsinformation, hvori de indskærper, at det videre9 givne data fra Udbetaling Danmark alene må bruges til rådgivning af kunder i overensstemmelse med lovforslaget og dermed fx ikke til brug for rådgivning om forsikringsforhold eller andet.

Datatilsynet skal i den forbindelse henlede opmærksomheden på databeskyttelsesforordningens artikel 32. I medfør af denne bestemmelse skal den dataansvarlige og databehandleren under hensyntagen til det aktuelle tekniske niveau, implementeringsomkostningerne og den pågældende behandlings karakter, omfang, sammenhæng og formål samt risiciene af varierende sandsynlighed

og alvor for fysiske personers rettigheder og frihedsrettigheder gennemføre passende tekniske og organisatoriske foranstaltninger for at sikre et sikkerhedsniveau, der passer til disse risici.

Ved vurderingen af, hvilket sikkerhedsniveau der er passende, skal der navnlig tages hensyn til de risici, som behandlingen udgør, navnlig ved hændelig eller ulovlig tilintetgørelse, tab, ændring, uautoriseret videregivelse af eller adgang til personoplysninger, der er transmitteret, opbevaret eller på anden måde behandlet.

De dataansvarlige – pensionsinstitutterne, kommunerne og Udbetaling Danmark – skal derfor sikre, at der er et passende sikkerhedsniveau.

7.2. Af de almindelige bemærkninger pkt. 3. fremgår desuden:

Udbetaling Danmark vil ikke kunne tilbyde en fuldautomatiseret it-teknisk løsning ved lovens ikrafttrædelse. Udvekslingen af data mellem Udbetaling Danmark og pensionsinstitutterne vil således i starten ske via manuel udveksling af oplysninger, fx fremsendelse af oplysningerne per sikkermail eller på anden tilsvarende sikker udvekslingsmåde. Anvendelse af Digital Post vil i den henseende være at betragte som en passende sikker foranstaltning til oversendelsen af CPR-numrene fra pensionsinstituttet til Udbetaling Danmark.

Datatilsynet kan i den forbindelse oplyse, at både offentlige myndigheder og private virksomheder og organisationer skal foretage en vurdering af den risiko, der er forbundet med at transmittere fortrolige og følsomme personoplysninger med e-mail via internettet og gennemføre passende tekniske og organisatoriske foranstaltninger for at imødegå den identificerede risiko.

Det er i den forbindelse Datatilsynets opfattelse, at det normalt vil være en passende sikkerhedsforanstaltning – for både offentlige og private aktører – at anvende kryptering ved transmission af fortrolige og følsomme personoplysninger med e-mail via internettet.

Datatilsynet har noteret sig, at udvekslingen af personoplysninger mellem Udbetaling Danmark og pensionsinstitutterne vil ske på en sikker måde. Datatilsynet forudsætter, at dette også vil være tilfældet i forhold til den videregivelse af personoplysninger, der vil ske fra kommunerne til Udbetaling Danmark.

8. Ny it-løsning

8.1. Med lovforslaget foreslås etableret en ny it-løsning, hvor pensionsinstitutterne kan videregive personnumre på kunder til Udbetaling Danmark med henblik på, at Udbetaling Danmark udsøger kunder, som kan have behov for rådgivning.

Da der umiddelbart ses at ville blive behandlet personoplysninger i denne it-løsning skal Datatilsynet henlede opmærksomheden på databeskyttelsesforordningens artikel 25 om databeskyttelse gennem design.

Databeskyttelse gennem design indebærer, at den dataansvarlige allerede fra tidspunktet, hvor midlerne til behandlingen fastlægges (f.eks. et nyt IT-system), skal gennemføre passende tekniske og organisatoriske foranstaltninger, som er designet med henblik på at sikre en effektiv implementering af de grundlæggende databeskyttelsesprincipper, det er f.eks. lovlighed, rimelighed

og gennemsigtighed.

Den dataansvarlige skal derfor på forhånd have designet og indrettet sin itmæssige og organisatoriske forretningsunderstøttelse af behandlinger sådan, at forordningens krav og beskyttelseshensyn varetages som en integreret del i hele behandlingsforløbet. Der skal derfor tages hensyn til de databeskyttelsesretlige regler ved design af et nyt it-system, når der skal behandles personoplysninger i forbindelse med dette system.

8.2. Datatilsynet skal endvidere henlede opmærksomheden på databeskyttelsesforordningens artikel 35, hvorefter en dataansvarlig foretager en konsekvensanalyse forud for den påtænkte behandling, hvis en type af behandling, navnlig ved brug af nye teknologier og i medfør af sin karakter, omfang, sammenhæng og formål, sandsynligvis vil indebære en høj risiko for fysiske personers rettigheder og frihedsrettigheder.

Den dataansvarlige har dermed en pligt til at foretage en sådan konsekvensanalyse i de tilfælde, hvor der sandsynligvis er høj risiko for fysiske personers rettigheder og frihedsrettigheder, herunder beskyttelse af personoplysninger. Konsekvensanalysen skal ske før behandlingen af personoplysninger iværksættes. Kopi af dette brev sendes til Justitsministeriets Lovafdeling til orientering.

Med venlig hilsen
Camilla Andersen

4. Finans Danmark

Høringssvar til lovforslag om ændring af Udbetaling Danmark (Udsøgning af målgrupper til brug for rådgivning om aldersforsikring, aldersopsparing eller supplerende engangssum i obligatoriske arbejdsmarkedspensioner).

Finans Danmark takker for muligheden for at komme med bemærkninger til lovforslag om ændring af udbetaling Danmark.

Overordnede bemærkninger

Finans Danmark støtter udviklingen af en IT-løsning der kan identificere de pensionskunder der har brug for rådgivning om alderspensionens betydning for indkomstafhængige ydelser. Det er meget vigtigt, at disse kunder kan identificeres så alle pensionsudbydere kan forhindre, at kunderne eller medlemmer af deres husstand ikke kommer økonomisk i klemme.

Finans Danmark er derfor helt uforstående overfor, at forslaget i sin udformning kun giver adgang til udbydere af obligatoriske pensionsordninger at indhente oplysninger til brug for rådgivning af kunderne.

Der gives dermed en lovfæstet komparativ fordel til udbydere af arbejdsmarkedspensioner, som skaber ulige konkurrencevilkår på pensionsmarkedet. Pengeinstitutter er nødt til at bruge ressourcer på at indhente informationer om offentlige ydelser i dialog med hver enkelt kunde, mens udbydere af obligatoriske arbejdsmarkedspensioner kan få en myndighed som Udbetaling Danmark til at tilvejebringe det grundlag der skal bruges for at yde rådgivning på samme område. Målretningen af aldersopsparing som udmøntet i aftalen om flere år på arbejdsmarkedet, har som formål at reducere det såkaldte samspilsproblem, ved at give mulighed for at pensionskunder indbetaler på aldersopsparing i stedet for på fradragsberettigede pensionsordninger, indenfor de indbetalingsgrænser der blev vedtaget med aftalen.

Dette lovforslag giver pensionsinstitutter mulighed for omkostningseffektivt at målrette deres pensionsløsninger og -rådgivning, i forhold til om den enkelte pensionskunde økonomisk er bedst tjent med at spare op på en aldersopsparing mv. eller en fradragsberettiget pensionsordning. Det er i udgangspunktet positivt at rådgivningen kan målrettes og gøres mere omkostningseffektiv, men det er uforståeligt, unødvendigt og urimeligt, at denne fordel kun skal tildeles særligt udvalgte pensionsinstitutter/-virksomheder.

På denne baggrund må vi påpege at formuleringerne i Lovforslaget er misvisende, idet de giver indtryk af, at pengeinstitutterne er enige i de foreslåede regler.

Det anføres i bemærkningerne til lovforslaget:

*"Det er regeringens, **pensionsbranchens** og arbejdsmarkedets parters ønske, at aldersforsikring, aldersopsparing og supplerende engangssum, i det følgende nævnt under samlebetegnelsen aldersopsparing, fremover i højere grad integreres i de obligatoriske arbejdsmarkedspensioner..."*

og

*"**Pensionsbranchen** ønsker, at aldersopsparing fremover er en integreret del af de obligatoriske arbejdsmarkedspensionsordninger med henblik på at medvirke til at udbrede ordningen.*

Aldersopsparing kan imidlertid være en dårlig økonomisk disposition på kort sigt for nogle pensionskunder..."

og

"Ved et pensionsinstitut forstås forsikringsselskaber, pensionsinstitutter eller pengeinstitutter m.v., der opretter ordninger, der er omfattet af pensionsbeskatningsloven, jf. bekendtgørelse nr. 1370 af 21. december 2012 om beskatningen af pensionsordninger..."

og

"Disse produkter skal tilbydes som led i en obligatorisk arbejdsmarkedspension. Obligatoriske arbejdsmarkedspensioner omfatter både firmapensioner (frivillige og tvungne) og overenskomstbaserede arbejdsmarkedspensioner. Pensionsinstitutterne kan således ikke videregive CPR-numre i forbindelse med individuelle pensionsordninger og frivillige indbetalinger til arbejdsmarkedspension, hvor medarbejderen selv bestemmer, hvor meget..."

Formuleringerne giver det klare indtryk, at "pensionsbranchen" bakker op om lovforslaget og at "pensionsbranchen" består af "forsikringsselskaber, pensionsinstitutter eller pengeinstitutter m.v."

Pengeinstitutterne er imidlertid ikke enige i forslaget, da det kun omfatter obligatoriske ordninger, og det kan derfor ikke anføres i forslaget at det bakkes op af "pensionsbranchen".

Afslutningsvis skal vi bemærke, at det hastværk den stærkt forcerede lovgivnings-proces udtrykker, forekommer unødvendigt.

Skattemæssigt er det ikke tilladt at ændre på fordelingen af allerede foretagne pensionsindbetalinger mellem forskellige pensionstyper (fx aldersopsparing og ratepension eller livrente). Lovforslaget kan derfor ikke bruges til at "redde" kunder der har indbetalt i hovedparten af 2018, idet der ikke er hjemmel til korrektion af allerede foretagne pensionsindbetalinger før lovens ikrafttrædelse.

Da den nye mulighed alene vil kunne bruges til at ændre på fordelingen af fremtidige pensionsindbetalinger, ses der ikke at være nogen grund til en så forceret lovgivningsproces.

Med venlig hilsen

Kasper Svendsen

Direkte: 30161007

Mail: ksv@fida.dk

5. Finanshuset Fredensborg A/S

Uden svar på min skrivelse fra i går sendes hermed et høringsvar fra Finanshuset i Fredensborg A/S:

”Tak for fremsendte forslag til lov om ændring af lov om Udbetaling Danmark.

I og med at der sker samkøring af meget personfølsomme oplysninger, bør dette aldrig kunne ske, uden at de berørte personer selv har meddelt et samtykke dertil.

Det er vanskeligt at se, hvorfor der skal etableres en IT løsning til fordel for pensionsinstitutterne, når de ønskede oplysninger burde kunne indhentes uden at etablere en sådan IT løsning.

Udbetaling Danmark burde således allerede i dag via SKAT kunne få de ønskede oplysninger om, hvilke personer, som har en obligatorisk arbejdsmarkedspension, hvori de er omfattet af en aldersopsparing, og når det så var konstateret, kunne Udbetaling Danmark lave sin kørsel for at finde ud af, hvilke af de omfattede personer, som burde søge rådgivning. Herefter skulle Udbetaling Danmark rette henvendelse til de enkelte personer med henblik på at informere dem om, at de med fordel kunne søge rådgivning om, hvilken betydning opsparingen i en aldersopsparing kan have for visse sociale ydelser.

I og med at der er tale om de obligatoriske arbejdsmarkedspensioner, bør det også være muligt at rette henvendelse til de forskellige fagforeninger og der få oplyst på hvilke virksomheder, som der er en sådan ordning, hvorefter virksomhederne kunne blive bedt om at oplyse hvilke ansatte, som var omfattet af ordningen.

Det kan godt være, at kunderne i pensionsinstitutterne som oftest ikke læser henvendelserne fra deres pensionsinstitut, men så kunne løsningen måske i stedet være, at det var Udbetaling Danmark, som ved næste udbetaling af en eller anden social ydelse samtidig gjorde modtageren opmærksom på problemstillingen ved aldersopsparing i en obligatorisk arbejdsmarkedspension herunder ikke mindst risikoen for at blive modregnet i visse sociale ydelser. Det skulle være underligt, om det ikke fik de modtagere, som ville blive ramt deraf til at reagere derpå.

Uanset hvilken af de 3 forslag, som man valgte, så skulle Udbetaling Danmark i sin henvendelse til de enkelte personer gøre opmærksom på, at denne rådgivning enten kan opnås hos uvildige rådgivere eller hos kundens pensionsinstitut.

Alle 3 forslag vil være markant mindre omkostningskrævende end den foreslåede IT-løsning med diverse indbyggede sikkerhedsmæssige problemer, herunder ikke mindst at risikoen, for at de helbredsmæssige oplysninger kan blive misbrugt, vil være tilstede.

Vælger man alligevel at gå videre med at etablere en IT-løsning, bør den enkelte person, som eventuelt skal modtage rådgivning, altid skriftligt have modtaget information om, at rådgivningen enten kan søges hos en uvildig rådgiver eller hos personens pensionsinstitut.”

Med venlig hilsen

Jan Juul Jørgensen

Chefjurist

6. Folketingets Ombudsmand

Jeg har modtaget styrelsens e-mail af 1. november 2018 med bilag vedrørende høring over forslag til lov om ændring af lov om Udbetaling Danmark (udsøgning af mølgrupper til brug for rådgivning om aldersforsikring, aldersopsparing eller supplerende engangssum i obligatoriske arbejdsmarkedspensioner).

Af principielle grunde kommenterer ombudsmanden ikke forslag til lovgivning mv., som måtte blive sendt i høring til ombudsmandsinstitutionen, medmindre der er tale om forslag, som berører institutionens egne forhold.

Den aktuelle høring giver mig ikke grundlag for at fravige denne praksis. Jeg foretager mig derfor ikke noget i anledning af styrelsens henvendelse.

Med venlig hilsen
for ombudsmanden

Mette Vestentoft

7. Institut for Menneskerettigheder

HØRING OVER ÆNDRING AF LOV OM UDBETALING DANMARK (UDSØGNING AF MÅLGRUPPER TIL BRUG FOR RÅDGIVNING OM ALDERSFORSIKRING, ALDERSOPSPARING MV)

Styrelsen for Arbejdsmarked og Rekruttering har ved e-mail af fredag den 1. november 2018 anmodet om Institut for Menneskerettigheders eventuelle bemærkninger til udkast til forslag til lov om ændring af lov om Udbetaling Danmark (Udsøgning af målgrupper til brug for rådgivning om aldersforsikring, aldersopsparing eller supplerende engangssum i obligatoriske arbejdsmarkedspensioner). Frist for afgivelse af hørings svar er torsdag den 8. november 2018 kl. 12. Lovforslaget er fremsat i Folketinget tirsdag den 6. november og loven forventes at træde i kraft den 15. december 2018.

Om høringsfristen

På grund af den meget korte høringsfrist har instituttet alene forholdt sig overordnet til lovforslagets indhold.

Instituttet henviser i øvrigt til Justitsministeriets vejledning af 2018 om lov kvalitet, punkt 5.5, hvor det fremgår, at høringsfristen for et lovudkast bør være så lang, at de hørte parter har mulighed for at udarbejde et fyldestgørende svar, ligesom høringer i videst muligt omfang bør gennemføres før fremsættelse for Folketinget, således at der kan foretages de ændringer i udkastet, som høringen måtte medføre. Videre fremgår det, at i tilfælde, hvor et forslag ikke sendes i høring eller først sendes i høring umiddelbart inden eller samtidig med fremsættelsen, bør ministeren oplyse dette i fremsættelsestalen. Ministeren bør endvidere redegøre for baggrunden herfor samt for, om ministeren ønsker lovforslaget 1. behandlet, inden hørings svar og høringsnotat i givet fald kan foreligge. Disse forhold ses ikke at være oplyst ved fremsættelsen af nærværende lovudkast.

Om lovforslaget

Lovforslaget medfører, at Udbetaling Danmark efter anmodning fra pensionsinstitutter kan foretage registersamkøring og videregivelse af oplysninger til pensionsinstitutterne, om hvorvidt deres medlemmer (ellers disses ægtefæller mv.) modtager sociale ydelser, således at pensionsinstitutterne kan yde en målrettet rådgivning. Baggrunden for lovforslaget er, at der med virkning fra 1. januar 2018 er sket en række ændringer af aldersopsparingen, som ifølge pensionsinstitutterne

nødvendiggør en målrettet rådgivningsindsats for kunder, der modtager indkomstafhængige sociale ydelser.

Formålet med lovforslaget er at lette pensionsinstitutternes mulighed for at identificere kunder, som, de mener har behov for en mere målrettet rådgivningsindsats.

Lovforslaget vedrører således adgangen til behandling af personoplysninger og er omfattet af reglerne i databeskyttelsesforordningen og databeskyttelsesloven, ligesom persondatabehandlingen er omfattet af retten til respekt for privatliv beskyttet blandt andet i Den Europæiske Menneskerettighedskonventions artikel 8 og EU-Chartrets artikel 7 samt Chartrets artikel 8 om beskyttelsen af personoplysninger. I databeskyttelsesforordningens artikel 5 opregnes en række grundlæggende principper for persondatabehandling, herunder krav om, at personoplysninger skal behandles ud fra princippet om lovlighed, rimelighed og gennemsigtighed, samt indsamles til udtrykkeligt angivne og legitime formål (formålsbegrænsning) og i øvrigt være nødvendige i forhold til de formål, hvortil de behandles (princippet om dataminimering).

I bemærkningerne anføres det, at lovforslaget af hensyn til privatlivet fred og princippet om dataminimering sætter snævre grænser for udveksling af data, og at der alene videregives oplysninger om, at kunden eller en anden relateret person modtager sociale ydelser, men ikke konkrete oplysninger om ydelserne eller ydelsesmodtagerne. Ifølge bemærkningerne har pensionsbranchen oplyst, at kunderne erfaringsmæssigt kun i meget begrænset omfang reagerer, hvis de bredt modtager opfordringer til at rette henvendelse med henblik på rådgivning. Pensionsinstitutterne ville derudover være nødt til at sende breve ud på månedsbasis, idet der er tale om løbende ydelser og dermed potentiale for nye kunder i målgruppen hver måned. Det fremhæves desuden, at behandlingen af oplysningerne vil forfølge en samfundsmæssig interesse, og at oplysningerne aldrig må ”anvendes i markedsføringsøjemed af pengeinstitutterne, men alene med henblik på, at den enkelte kunde opnår den bedst mulige pensionsprofil inden for pengeinstituttets produktportefølje”.

Instituttet efterlyser i den forbindelse en nøjere redegørelse for, hvorfor en eventuelt manglende effektivitet ved orientering ved brev nødvendiggør videregivelse af oplysninger til pensionsinstitutterne. Instituttet bemærker, navnlig i lyset af princippet om dataminimering og det almindelige proportionalitetsprincip (gældende såvel i menneskeretten ved et indgreb i en rettighed og i forvaltningsretten ved sagsbehandling mv.), at det næppe kan anses for godtgjort, at det er nødvendigt at videregive oplysninger til pensionsinstitutterne med

henblik på rådgivning – som kunderne i øvrigt ikke har anmodet om eller er blevet oplyst omkring.

I lovbemærkningerne anføres det, at der vil kunne opstå tilfælde, hvor Udbetaling Danmarks behandling af oplysninger efter lovforslaget ikke kan rummes inden for kravet om formålsbegrænsning i artikel 5 i EU's databeskyttelsesforordning. Det skyldes, at eksisterende ydelsesmodtagere ikke nødvendigvis forventer, at de oplysninger, som de har afgivet i forbindelse med ansøgning om ydelsen, senere vil kunne blive brugt til rådgivning i et pensionsinstitut.

Ministeriet har på baggrund heraf valgt at udforme lovforslaget inden for en særlig undtagelsesbestemmelse i databeskyttelsesforordningens artikel 23 hvorefter en række af forpligtelserne i forordningen kan begrænses ved national lov. Det betyder, at lovforslaget ikke behøves leve op til visse af retssikkerhedsgarantierne i databeskyttelsesforordningen.

Udgangspunktet vil være, at såvel eksisterende og nye ydelsesmodtagere skal orienteres om registersamkøringen i medfør af oplysningspligten i databeskyttelsesforordningens artikel 13 og 14.

Ministeriet vurderer imidlertid, at det vil være uforholdsmæssigt økonomisk byrdefuldt for pensionsinstitutterne at orientere de eksisterende ydelsesmodtagere inden samkøringen finder sted. Disse vil i stedet blive orienteret hurtigst muligt. Også på dette punkt vil forordningens regler fraviges nationalt jf. forordningens artikel 22. Instituttet finder lovforslagets indhold betænkeligt af en række grunde:

1. Nødvendigheden af videregivelsen til pensionsinstitutterne er efter instituttets vurdering ikke godtgjort i forhold til de skærpede krav til proportionalitet, som princippet om dataminimering medfører, når der særligt henses til, at den samfundsmæssige interesse, nemlig en "målrettet rådgivningsindsats" ikke altid vil kunne udsondres fra egentlig markedsføring.

2. Eksisterende ydelsesmodtagere vil ikke få kendskab til, at oplysninger, de har afgivet til anden brug, kan anvendes i rådgivningsøjemed hos pensionsinstitutter, og de vil ikke blive orienteret forud for en registersamkøring.

3. Undtagelsesbestemmelserne i databeskyttelsesforordningen synes at være brugt ganske vidtgående.

Instituttet skal i den forbindelse henvise til sit hørings svar af 22. august 2017 om databeskyttelsesloven¹, hvor instituttet blandt andet fremhævede, at selvom forordningens artikel 23 giver adgang til at undtage blandt andet fra kravet om formålsbegrænsning af persondatabehandling, er det afgørende, at denne adgang benyttes undtagelsesvist, da en fravigelse fra dette helt centrale princip for persondataretten kan føre til en generel svækkelse af borgernes databeskyttelse.

Med venlig hilsen
Marya Akhtar Luckow
SPECIALKONSULENT

8. Rigsrevisionen

Til Styrelsen for Arbejdsmarked og Rekruttering

Styrelsen for Arbejdsmarked og Rekruttering har den 1. november 2018 sendt udkast om lovforslag om udsøgning af målgrupper til brug for rådgivning om aldersforsikring, aldersopsparing eller supplerende engangssum i obligatoriske arbejdsmarkedspensioner i høring.

Rigsrevisionen har gennemgået lovforslaget med fokus på bestemmelser vedrørende statslige revisions- og/eller regnskabsforhold jf. Rigsrevisorlovens §§ 7 og 10 og kan konstatere, at det ikke omhandler sådanne forhold.

Rigsrevisionen har derfor ingen bemærkninger.

Med venlig hilsen

Sara Drevfors

Fuldmægtig

9. Rådet for Psykisk Sårbare på Arbejdsmarkedet

Tak for opfordringen til at afgive hørings svar om ovennævnte udkast til lovforslag.

Vi har ingen kommentarer til udkastet, idet det ikke er muligt at udarbejde et tilstrækkeligt grundigt hørings svar inden for den meddelte frist.

Venlig hilsen

Søren Carøe

Formand

Rådet for Psykisk Sårbare
på Arbejdsmarkedet

10. SAND – De Hjemløses Landsorganisation

Høring over forslag til lov om ændring af lov om Udbetaling Danmark (udsøgning af målgrupper til brug for rådgivning om aldersforsikring, aldersopsparing eller supplerende engangssum i obligatoriske arbejdsmarkedspensioner)

SAND – De Hjemløses Landsorganisation skal hermed kvittere for det fremsendte udkast til lovforslag.

Indledningsvis må vi berette, at vi i SAND antager at det fremsendte lovforslag - set i forhold til hjemløse – for at være et kreativt indslag, der er et udslag af god dansk sort humor, idet vi forudsætter at Styrelsen er bekendt med at hjemløse ikke (eller kun i yderst sjældne tilfælde) har eller nogensinde opnår pensionsordninger.

I anledning af den sig hurtigt nærmende jul, skal vi sluttelig udtrykke vor store beundring over at Styrelsen allerede er bekendt med vores og andres høringssvar allerede før de er blevet afsendt, således at et kvalificeret lovforslag har kunne fremsættes i Folketinget i går....

Med venlig hilsen

Ole Skou

Cand.jur. & Soc.rdg.

SAND - De hjemløses landsorganisation

Sundholmsvej 34, st.

2300 København S.

Tlf. 4073 3537

os@sandudvalg.dk

11. Ældresagen

Hørings svar vedrørende forslag til lov om ændring af Lov om Udbetaling Danmark

Sammenfatning

Ældre Sagen skal indledningsvis konstatere, at nærværende lovforslag er en direkte konsekvens af den ekstremt komplicerede model, regeringen har valgt til "løsning" af samspilsproblemet.

Frem for at løse samspilsproblemet ved at reducere modregningen af private pensionsudbetalinger i den sociale pension er der indført en række komplicerede skatteregler, der gør det mere fordelagtigt at indbetale til en pensionsordning. Imidlertid er reglerne udformet, så borgere, der ikke udnytter dem på en økonomisk optimale måde, i nogle tilfælde bliver økonomisk straffet. For at undgå denne konsekvens er det ifølge lovforslaget nødvendigt, at pensionsinstitutterne kan identificere disse pensionskunder for at kunne yde dem såkaldt "målrettet rådgivning".

Ældre Sagen er enig i, at det under de givne omstændigheder – dvs. den vedtagne samspilsløsning – er nødvendigt at yde denne rådgivning. Og da folk ikke selv er i stand til at overskue, om de har brug for rådgivning, er lovforslaget for så vidt også nødvendigt. Men denne nødvendighed viser desværre med al ønskelig tydelighed, at den vedtagne samspilsløsning, oven i et i forvejen kompliceret system, medfører så komplekse og uigennemskuelige regler for den almindelige pensionsopsparer, at det truer med at undergrave tilliden til pensionssystemet.

Kommentarer

Som en konsekvens af lovforslaget vil et pensionsinstitut fremover kunne få oplysninger om, hvorvidt et medlem modtager sociale ydelser, og/eller om en person, der er gift/samlevende med medlemmet, modtager sociale ydelser som fx førtidspension eller kontanthjælp. Dette vil kunne ske, uanset om borgeren ønsker, at disse oplysninger videregives, og uden at borgeren i øvrigt kan undgå, at oplysningerne udveksles, fordi medlemskab af pensionsordningen er obligatorisk.

Det fremgår endvidere af lovforslaget, at en loggerende - i forbindelse med nogle af de ydelser, der udløser oplysning om modtagelse af indtægtsafhængige sociale ydelser - kan blive forvekslet med en samlevende. Det betyder, at en loggerende eller en udlejer kan blive kontaktet af sit pensionsinstitut med henblik på rådgivning om mulige konsekvenser af indbetaling til

pensionsopsparing, hvoraf den logerende/udlejerer kan konkludere, at udlejerer/den logerende modtager visse sociale ydelser.

For at gøre udvekslingen af oplysninger mellem pensionsinstitutterne og Udbetaling Danmark mulig og lovlig anvendes i lovforslaget forskellige undtagelsesbestemmelser i databeskyttelseslovgivningen med henvisning til, at der er tale om "udførelse af en opgave i samfundets interesse".

Da indbetalingerne til de pensionsordninger, der er omfattet af lovforslaget, i forvejen er obligatoriske for lønmodtageren, består den "samfundsmæssige interesse", så vidt Ældre Sagen kan se, først og fremmest i at sikre, at der sker en omlægning fra indbetalinger til fradragsberettigede ordninger, til indbetalinger til ikke-fradragsberettiget aldersopsparing. Det er denne omlægning, der på kort sigt tilvejebringer det provenu, der er forudsat anvendt til det øgede skattefradrag for pensionsindbetaling, der er indført med L 724 (Lavere skat på arbejdsindkomst og større fradrag for pensionsindbetalinger m.v.).

Ældre Sagen er som nævnt enig i, at der er et væsentligt behov for rådgivning af den enkelte lønmodtager, givet den betydelige kompleksitet, som regeringens "samspilsløsning" har introduceret oven i et i forvejen uhyre kompliceret system. Vi må så glæde os over, at forslaget "i overvejende grad lever op til principperne for agil erhvervsrettet regulering."

Ældre Sagen finder dog, at der er to yderligere betingelser, der skal være opfyldt for, at aldersopsparingen kan fungere optimalt:

- Efter Ældre Sagens opfattelse skal det være *ulovligt* at gøre aldersopsparing til en *ikke-valgfri* del af en obligatorisk pensionsordning. Hvis pensionsinstituttet eller arbejdsmarkedets parter kan beslutte, at der *skal* ske indbetaling til aldersopsparing som led i en obligatorisk pensionsordning, vil det kunne ramme nogle pensionsopparere økonomisk. I øvrigt vil indsamlingen og udvekslingen af oplysninger om modtagelse af sociale ydelser i så fald være irrelevant.
- Pensionsinstitutterne har med L 1682 (Målrkning af aldersopsparing) fået mulighed for at indeholde en acontoskat, når et medlem indbetaler til aldersopsparing. Fra det lovforslag, der blev sendt i høring, til det endelige lovforslag skete der dog en ændring fra, at pensionsinstituttet *skal* tilbageholde acontoskatte til, at pensionsinstituttet *kan* indeholde

acontoskat. Hvis pensionsinstituttet ikke indeholder acontoskat, betyder indbetaling til aldersopsparing en stigning i skatten for lønmodtageren. I første omgang indgår indbetalingen til den obligatoriske pension ikke i indkomsten, fordi der er bortseelsesret for indbetalinger fra arbejdsgiveren. Men da indbetaling til aldersopsparing ikke er fradragsberettiget, indberetter pensionsinstituttet indbetalingen til aldersopsparing, så den tillægges lønmodtagerens skattepligtige indkomst. Ældre Sagen foreslår, at pensionsbeskatningsloven ændres, således at pensionsinstitutterne *skal* indeholde acontoskat ved indbetaling til aldersopsparing i en obligatorisk pensionsordning, senest fra det tidspunkt hvor den fuldautomatiserede løsning til udveksling af oplysninger er klar.

Herudover skal vi bemærke, at der i den foreslåede § 12 j anvendes betegnelsen "et pensionsinstitut", uden at dette er nærmere defineret i loven eller ved henvisning til andre lovbestemmelser. Tilsvarende anvendes betegnelsen "obligatorisk arbejdsmarkedspension", uden at det fremgår af loven, hvordan "obligatorisk" er defineret, og uden at det fremgår, hvordan en "arbejdsmarkedspension" nærmere er defineret. Ældre sagen skal opfordre til, at disse begreber defineres klart.

Det skal yderligere bemærkes, at det ikke fremgår, om lovforslagets bestemmelser om udveksling af oplysninger om modtagelse af sociale ydelse også finder anvendelse i relation til udenlandske pensionsinstitutter, jf. at pensionsordninger i princippet også kan oprettes i udenlandske pensionsinstitutter. Vi savner endvidere oplysninger om det forventede antal personer (cpr-numre), der vil blive udvekslet oplysninger om, ligesom det undrer Ældre Sagen, at der ikke – ifølge lovbemærkningerne – tilføres ressourcer til Datatilsynet til kontrol af ordningen. Afslutningsvis skal Ældre Sagen påpege den uhensigtsmæssige korte høringsfrist, ligesom vi i øvrigt undrer os over, at lovforslaget ikke fremgår af regeringens lovprogram.

Venlig hilsen

Bjarne Hastrup

Adm. direktør

12. 3F

3F har ingen bemærkninger til ovennævnte høring.

Venlig hilsen

Line Hansen

Sekretær

AUI - Arbejdsmarked, uddannelse og integration

13. Ankestyrelsen

Høring til udkast om lovforslag om udsøgning af målgrupper til brug for rådgivning om aldersforsikring, aldersopsparing eller supplerende engangssum i obligatoriske arbejdsmarkedspensioner.

Ankestyrelsen har ingen bemærkninger.

Venlig hilsen
Ankestyrelsen

14. Erhvervsstyrelsen

Kære Styrelsen for Arbejdsmarked og Rekruttering

Erhvervsstyrelsen har modtaget høring vedr. Lov om Udbetaling Danmark (Udsøgning af målgrupper til brug for rådgivning om aldersforsikring, aldersopsparing eller supplerende engangssum i obligatoriske arbejdsmarkedspensioner).

Administrative konsekvenser

Erhvervsstyrelsens Team Effektiv Regulering (TER) vurderer, at udkastet medfører administrative konsekvenser under 4 mio. kr. årligt for erhvervslivet. De bliver derfor ikke kvantificeret yderligere.

Principper for agil erhvervsrettet regulering

TER har følgende bemærkninger om principperne for agil erhvervsrettet regulering.

TER har i forbindelse med præhøringen af forslaget afgivet bemærkninger til Styrelsen for Arbejdsmarked og Rekrutterings vurdering af efterlevelsen af principperne for agil erhvervsrettet regulering. TER har ingen yderligere bemærkninger.

Med venlig hilsen

Christina Gardshodn

Stud.jur.

ERHVERVSSTYRELSEN

Direktionssekretariatet - Team Jura

15. Digitaliseringsstyrelsen

Til rette vedkommende,

Digitaliseringsstyrelsen har ingen bemærkninger.

Med venlig hilsen,
Katja Reedtz Lund

16. Danske A-kasser

Kære STAR

Tak for den tilsendte høring om lovforslag om udsøgning af målgrupper til brug for rådgivning om aldersforsikring, aldersopsparring eller supplerende engangssum i obligatoriske arbejdsmarkedspensioner.

Danske A-kasser har ingen kommentarer til dette udkast.

Med venlig hilsen

Brian Kjøller
Chefkonsulent

17. Forbrugerombudsmanden

Høringssvar over forslag til lov om ændring af lov om Udbetaling Danmark.

Forbrugerombudsmanden har modtaget ovennævnte lovforslag til høring.

Vi kan oplyse, at forslaget ikke giver Forbrugerombudsmanden anledning til bemærkninger.

Med venlig hilsen
På Forbrugerombudsmandens vegne

Frederik Plesner

18. Moderniseringsstyrelsen

Til STAR

Moderniseringsstyrelsen har ikke bemærkninger til det fremsendte udkast til lovforslag.

Med venlig hilsen

Frank Nielsen

19. Statsforvaltningen

Til Styrelsen for Arbejdsmarked og Rekruttering

Under henvisning til mail af 1. november 2018 (J.nr. 18/16005) om høring over udkast om lovforslag om udsøgning af målgrupper til brug for rådgivning om aldersforsikring, aldersopsparring eller supplerende engangssum i obligatoriske arbejdsmarkedspensioner, skal det oplyses, at Statsforvaltningen ikke har bemærkninger til høringen.

Med venlig hilsen

Rikke Hinrichsen
direktionsassistent

20. Udbetaling Danmark

UDK-01-01-0001

Til Styrelsen for Arbejdsmarked og Rekruttering

Udbetaling Danmark har modtaget høring af 1. november 2018 over forslag til lov om ændring af lov om Udbetaling Danmark (udsøgning af målgrupper til brug for rådgivning om aldersforsikring, aldersopsparing eller supplerende engangssum i obligatoriske arbejdsmarkedspensioner).

Udbetaling Danmark har ingen bemærkninger til det fremsendte lovforslag.

Venlig hilsen

Sofie Jæger

atp=